

Tutkimuksen hyödyntäminen päätöksenteossa

TUTKAS 4.10.2022

Kaisa Korhonen-Kurki,

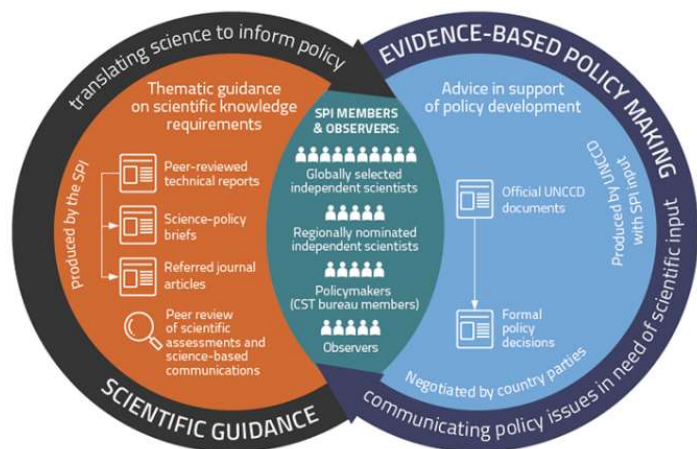
Ryhmäpäällikkö/erikoistutkija, Ympäristöpolitiikkakeskus, SYKE

Ohjelmajohtaja, Strateginen tutkimus

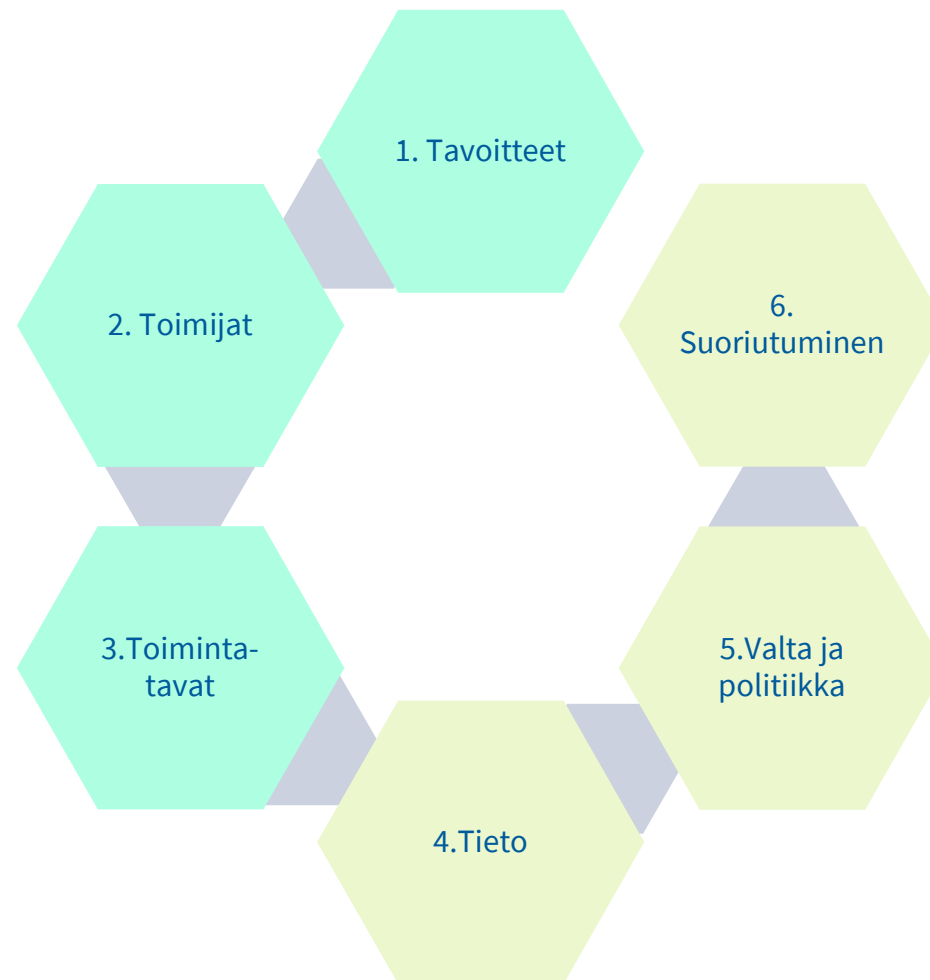
Sisältö

- Tieteen ja politiikan rajapinta
- Haasteita
- Miten tutkimustietoa välitetään päätöksentekoon?
- Tutkimuksen vaikuttavuus – esimerkkejä
- Pohdintaa

Tieteen ja politiikan rajapinta (SPI)

UNCCD (Science Policy Interface of the UNCCD), ISSD 2022

Tiedon hyödyntäjät: Poliittinen päätöksenteko ja päätösten valmistelu

- Tietoa tarvitaan eri muodossa poliittiseen päätöksentekoon kuin päätösten valmisteluun
- Tietopohjainen päätöksenteko (evidence based/**informed** decision making)

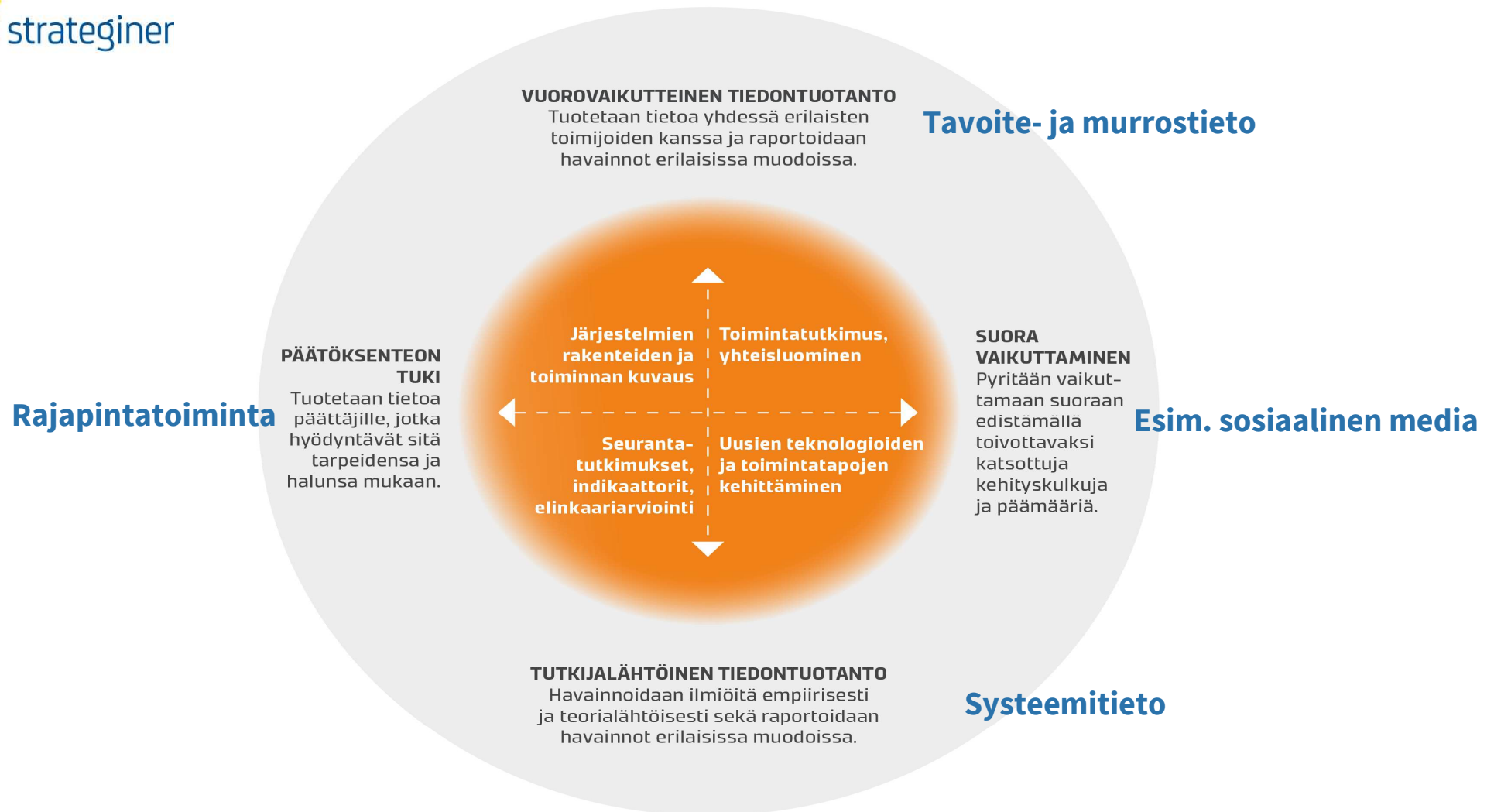
Environmental Evidence Summit
ENVIRONMENTAL EVIDENCE SYNTHESIS AND DECISIONS FOR THE ANTHROPOCENE
SUOMEN AKATEMIA

HAASTEENA

- Arvot, odotukset, kilpailevat tiedot, valta-asetelmat
- ”Cherry-picking”
- Päätöksenteon lyhytjänteisyys
- Kiire, resurssien puute
- Myytti tutkijoiden keskuudessa: ”Kun tutkimustietoa tarjoillaan sitä käytetään ”
- Julkinen sektori on panostanut vähemmän tutkimustiedon hyödyntämisen lisäämiseen kuin yritykset, jotka ovat kuitenkin samalla jääneet vähemmälle huomiolle yhteiskunnallista vaikuttavuutta tukevassa toiminnassa (STN – Kivistö ym. 2022)

Millaista tietoa päätöksenteossa tarvitaan?

Tiedon lajit	Luonnehdinta	Kysymykset
Systeemitieto (system knowledge)	Kuvaileva tai selittävä tieto järjestelmän rakenteesta ja toiminnasta.	WHAT IS? Millainen järjestelmä on? Miten se toimii? Miten se voi muuttua?
Tavoitetieto (target knowledge)	Tulevaisuuden tavoitteisiin suuntautuva tieto.	WHERE TO GO? Millainen järjestelmän pitäisi olla ja toimia? Millaisia vaihtoehtoisia polkuja sinne on?
Uudistava tieto (transformative knowledge)	Käytännön ratkaisuja etsivä ja tukeva tieto; ajattelu- ja toimintatapoja uudistava tieto	HOW TO GO THERE? Miten järjestelmää pitäisi parantaa? Miten toimintatapoja ja käytäntöjä voidaan muuttaa?
Tunnusteleva tieto (speculative knowledge)	Epävarmuuksia ja vaihtoehtoisia kehityskulkuja tunnistava tieto	Mitä uutta järjestelmän toiminnasta voimme oppia? Miten eri tavoin voimme järjestelmän toiminnasta, sen ominaispiirteistä tai sitä ohjaavista arvoista tietää?

Tieteen ja politiikan rajapintatoiminta

Päätöksenteon tuki (pääasiassa lineaarinen):

- Tiedepaneelit
- Kirjalliset tuotteet – policy briefit, synteetit
- Tiedonvälittäjät (knowledge brokers)
- ”Tiedepalvelu” (science service)

Vuorovaikutteinen toiminta: tiedesparraus, dialogit, pyöreänpöydän keskustelut, vaikuttavuuskoulutus

Tutkimusprosessi rajapinnalla (esim. STN)

- tiedon yhteistuotanto (knowledge co-production)

Rajapintatoimijoita Suomessa

YMPÄRISTÖTIEDON
FOORUMI

SUOMEN
ILMASTOPANEELI
The Finnish Climate
Change Panel

SUOMEN
LUONTO
PANEELI

KESTÄ
VYYS
PANEELI

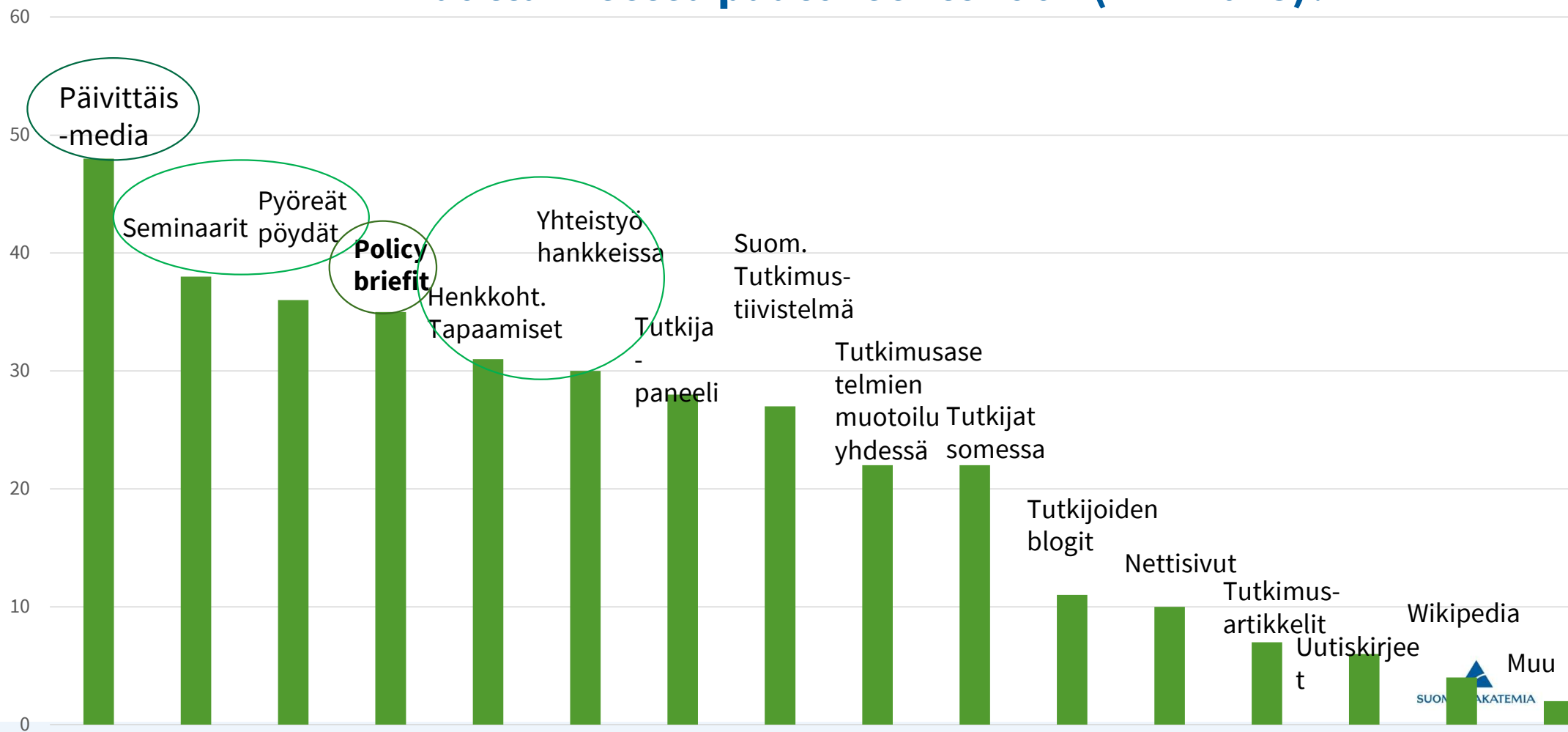

LAINSÄÄDÄNNÖN
ARVIOINTINEUVOSTO

Mutta myös STN, VNTEAS, uudet tutkimusyksiköt jne

Mitkä seuraavista ovat mielestäsi parhaita välineitä ja toimintatapoja tieteellisen ympäristötiedon välittämisessä päätöksentekoon (YTF 2018)?

ESIMERKKI TUTKIMUSTIEDON KÄYTÖSTÄ

- Turvemaiden rooli päästölähteenä ei ollut julkisessa keskustelussa laajasti tunnistettu
- STN tutkimushanke SOMPA Uudet maatalous- ja metsämaan viljely- ja hoitomenetelmät - avain kestävään biotalouteen ja ilmastonmuutoksen hillintään (SOMPA)
- Aktiivinen dialogi tutkijoiden, valmistelijoiden ja hallitusneuvottelijoiden kanssa – turvemaiden rooli päästölähteenä tunnistettu hallitusohjelmassa

- See more: <https://www.luke.fi/sompa/en/>

Suosituksia päättäjille:

- Sisällytetään seuraavaan **hallitusohjelmaan ekologisen kompensaation edistäminen** ja kokeiluhankkeiden käynnistäminen.
- Ekologisia kompensaatioita tulee kehittää luonnontieteelliseen tietoon pohjaten. Tutkimustiedon pohjalta **tulee määritellä ne luontotyypit, joita ei saa heikentää.**
- Varmistetaan **läpinäkyvyys ja avoimuus** kompensaatiojärjestelmän kehittämisessä ja toteuttamisessa.
- Ekologiseen kompensaatioon kuuluva **haittojen ja hyötyjen tasapainolaskenta tulee valtavirtaistaa** ja ohjeistaa kaikille toimijoille. Laskennassa määritetään tasapaino hankkeessa aiheutettujen luontohaittojen ja haittoja kompensoivien luontohyötyjen välille.
- **Kokeillaan** ekologisen kompensaation haittojen ja hyötyjen tasapainolaskentaa ja toteutusta suurissa **julkisin varoin tuetuissa hankkeissa.** Tämä edellyttää hyvitysten suunnittelun ja toteutuksen budjetointia jo hankkeiden alkuvaiheessa.

Marinin hallitusohjelmassa:

Pilotoidaan ekologisen kompensaation käyttöä esimerkiksi isoissa infrastruktuurihankkeissa ja arvioidaan saatujen kokemusten perusteella lainsäädännön uudistustarpeita. Ekologisella kompensaatiolla tarkoitetaan periaatetta, jonka mukaan luonnon monimuotoisuutta vaurioittavan toiminnan haittoja hyvitetään parantamalla heikentyneitä elinympäristöjä ja luomalla uusia toisaalta kuitenkin niin, että kompensaatio on viimesijainen vaihtoehto luontohaittojen vähentämisen jälkeen. Ennen kompensaatiomahdollisuuden käyttöä tulee kuitenkin minimoida alkuperäisen hankkeen ympäristöhaitat.

Pohdintoja

- Rajapintatoiminta lisääntymässä (myös kv. Kehitys) – muuttuva maailma ja tiedon lisääntyminen
- Kouluttautuminen : Poliitiikkakoulu tutkijoille – tiedekoulu poliitikoille
- Tutkijat eivät ole päättäjiä – vaikka tutkijan rooli onkin muuttumassa (havainnoija – fasilitaattori- välittäjä- muutoksen tekijä)
- Jos oma teksti löytyy sanasta sanaan hallitusohjelmassa – ”rapauttaako” demokratiaa?

Kiitos!